

# DEBRECENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — C.  
Vidéken " 9 K. " 4 K. 50 C.

**FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS**

**THAN GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**

Debrecen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint,  
az udvarban hátul.

**A képviselőház nagy napja.**

**Magyar vezényszó és választói jog.**

**A vádindítvány.**

A hivatalos lap megdöntötte azoknak a vélekedését, akik nem hittek a Fejérváry-kormány bukásában. Az uralkodó elfogadta a kabinet demisszióját, de ugyanakkor meghagyta a bukott minisztereknek, hogy egyelőre maradjanak meg a helyükön. A kavargás olyan, hogy minden szemlélője az eseményeknek azt hihetné, hogy immár elérte a tetőpontját s nagyobb bajok, nagyobb zavarok már nem érhetik ezt az országot. Pedig alighanem azoknak van igazuk, akik a jövődőt sötétebb színekben látják, mint a jelent.

A felség a magyar vezényszó kérdésében nem enged. Ezt faktumként hirdetik hónapok óta s a legutóbbi bécsi kérdések megerősítik, hogy a vezényszó dolgában a felség elhatározása megmásíthatatlan. Ezzel szemben áll az is, hogy nincs

államférfi az országban, aki a parlamentáris rendet összeállíthatná anélkül, hogy a nemzet többségének akaratát, a magyar vezényszót is valóra váltaná. Ez a kérdés volt a válság kiinduló pontja s ez a magva már is. Ez a kondíció, amelynek teljesítése nélkül parlamentáris kormány meg nem alakulhat s a melynek teljesítése előtt az ország színe adókat meg nem szavaz, sem katonát nem ad. Tartson bár a válság hónapokig, tartson bár eszterdőkig, a magyar vezényszó immár becsületbeli kérdése a nemzetnek.

Az általános és titkos választói jog kérdésének fölvetése pedig komplikálta a helyzetet. Ez a kérdés sem vehető le többé a napirendről. Abban a pillanatban, amint megkaptuk a magyar komandót, következik a választási reformhoz való jogunknak a tárgyalása. Akár tesszük az általános és titkos választói jog Gautschnak vagy Goluchovskynak vagy azoknak, akik mögöttük állnak, akár nem, az országnak kell. Az ország követeli s ezt a követelését még kevésbé lehet megtagadni, mint a hadsereget illető követelésünket. A választói jog evi-

denter belügye az országnak s a felség — a kormány félhivatalosai jelentették — a belügyi kérdésben szabad kezet biztosított a nemzetnek.

**A bukás.**

A Budapesti Közlöny a kormány bukását ma a következő jelentéssel erősíti meg:

„Ő császári és apostoli királyi Felsője folyó évi szeptember hó 12-ikén kelt legfelső elhatározásával a magyar összes minisztériumnak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyuttal meghagyni méltóztatott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelső elhatározásáig folytassák.

**A képviselőház ülése.**

A kibontakozás dolgában a politikai körök kombinációkra szorítkoznak. A Ház mai ülése után ismét néhány heti szünet következik be. Báró Fejérváry Géza bejelenti a kormány lemondását s úgy hirdik, hogy néhány szóval körvonalozni kívánja ez alkalommal az uralkodó álláspontját is. Közvetlenül utána átnyújtja a király kéziratát az elnöknek. A kézirat — értesülésünk szerint — az országgyűlést október harmadikáig elnapolja. Az indítványokra kerülne a sor. Dési Gézára és Vázsonyi Vilmosra, mind a kettő a választói reform dolgában, valamint Polónyi Gézára a kormány vád alá helyezése dolgában. Délután a főrendiház tart ülést. Ezen pusztán az or-

**A hála.**

Valami nagyobb estély alkalmával, a Neuilly házaspár palotájában, feltűnt nékem a vendégek egyike: egy már élemedett korú ur, a ki a frakkjában is esetlen, sőt valószínűleg neveletlen tuskónak tetszett. A terített asztalnál, a csillogó fény és asszonyi szépségek keretében más talán észre sem vette ezt a nem oda illőt, a ki szerény szótlanlansággal őrizte meg szürke névtelenségét. Nagyokat evett és ivott, a tekintete pedig alázatos figyelmességgel leste a házigazda minden mozdulatát.

A mikor az estély után távoztam, velem tartott Mauriser ügyvéd is, a ház régi barátja s egy kávéházba csábitott, hogy hazatérés előtt még egy pohár absinthtel fejezze be az estét.

— Mondja csak, Mauriset, — kérdeztem tőle — ki volt az a szótlan öreg ur, a ki önnel szemben ült az asztalnál? Ismeri ön?

— Hogyne. Az öreg Jacques, a házigazdánk legénykori inasa.

Meglepetésem határtalan volt.

— Az inasa? lehetetlen!

— Miért volna lehetetlen? — felelte Mauriset. Derék, becsületes ember az: legalább annyira becsületes, mint sok uri vendége a leguribb házaknak. Különbözik ennek a viszonynak, a mely az öreg szolgál-

a palota urához fűzi, regényes története van.

— Ismeri ön azt a történetet?

— Igen. El is mondhatom.

Mauriset a következőket mesélte el:

Neuilly huszonnégy éves korában mintegy millió franknyi értékű családi vagyon ura lett. A szigorú kötelességben felnevelt ifjú a pénz elvakította és hamarosan belemerült abba a társaságba, a hol az erény és arány csereviszonyban vannak egymással. A családi vagyon természetesen nem tartott örökké és egy napon Neuilly kénytelen volt bizonytalan időre menekülni Párisból a hiteltelzői elől. Menekülése alkalmával csak néhány ezer frank kísérté az idegen világba a fiatal embert, a kiről aztán jó ideig mit sem hallottak többé a barátai.

Egy téli estén — így mesélte el nékem maga Neuilly az esetet — fiatal barátunk a londoni utcák tömkelegében járt-kelt, lakást keresve, ahol hitelt nyújtanak neki, mert az addig lakott hónapos szobájából kitétte szívtelen üzletasszonya. A Drury Lane egyik vén épületében aztán váratlan szerencse érte: abban a lakásban, ahol ott kopogtatott, egykori inasát találta. A találkozás drámai hatású jelenet volt.

— Hogyan? ön az, uram? — álmélkodott a hajdani szolgál, akit a viszontlátás szinte könyekig megindított.

Amikor pedig megtudta a könnyelmű ifjú szomorú szegénységét, nemcsak a segítségét ajánlotta föl, hanem kényszerítette elfogadni a tárcája tartalmát is.

— Uram, ön boldoggá tesz, ha elfogadja a pénzemet — mondta Jacques — mert, bevallom, mindenemet önnek köszönhetem. Hiszen az ön könnyelműsége révén szereztem én is mindazt, amim van.

Neuilly lakója lett tehát egykori inasának s a két férfi között a szükség szoros barátságot szított. A fiatalembernek egy napon az az ötlete támadt, hogy munkához lát s nemsokára kis bolt nyílt meg a Charring Cross nagy forgalmu környékén, London szívében s a boltban, ahol pompás szivart és színes japán furcsaságokat árultak, nemsokára egymásnak adták a kilincset a vevők. A kis gazdaság gyarapodott és alighanem gazdaggá is tette volna a tulajdonosokat, ha váratlan fordulat ki nem emeli abból Neuilly barátunkat.

A váratlan fordulat nagy öröktég volt, amelynek felvételére Neuilly visszatért a házába. De öreg szolgáljáról nem feledkezett meg s előkelő pozíciójában, amelyet ma ismét elfoglal, nem restelli folytatni azt a barátságot, amely nélkül alighanem elzülött volna a nyomoruság nehéz keze alatt.

J.-H. Rosny.

**Vegyen órát, ékszert, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél**  
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 24. (Fehérló-szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

szágyülés újra megnyitását és újra elnapolását fogja az elnök a képviselőház átirata kapcsán a méltóságos főrendeknek bejelenteni.

### A vádindítvány.

A koalíció vezérő-bizottsága tegnap este rektifikálta az indítványt, amely a Fejérváry-kormányt vád alá kívánja helyezni. Az indítvány, amelyet Polónyi Géza ma jegyzett be a Ház indítványkönyvébe, így hangzik:

#### Indítvány.

Határozza el a képviselőház, hogy a Fejérváry Géza báró miniszterelnök vezetése alatt álló kormány minisztereit névszerint:

Fejérváry Géza báró miniszterelnököt, ugyanis mint a pénzügyminisztérium és a Felső személye körüli minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott minisztert,

Lányi Bertalan igazságügyi, Vörös László kereskedelemügyi, Kristóffy József belügyi, Bihar Ferenc honvédelmi, Lukács György vallás- és közoktatási,

György endre földmívelési és Kovacevics István horvát-szlavon-dalmátországi tárcanélküli minisztereket feleletre vonásuk céljából az 1848. évi III. törvényeikk 4-ik §-ára való utalással, az 1848. évi III. törvényeikk 32-ik §-ának a) és b) pontjai alapján vád alá helyezi.

A vád alá helyezést elrendelő határozatnak meghozatala után, annak végrehajtása céljából rendelje el a képviselőház az 1848. évi III. törvényeikk 34. §-ában a vád pervitelére meghatalmazott 3 biztosnak a képviselőház tagjaiból való megválasztását és ezen választás foganatosításának napirendre tűzését.

A vád képviselőjére hivatott biztosok megválasztása után keresse meg a képviselőház a hitelesített jegyzőkönyvek idevonatkozó kivonatának közlése mellett a főrendiházat az iránt, hogy a vád alá helyezésnek törvényszerű elrendelését, a vád képviselőjére megválasztott biztosok kiküldetését tudomásul venni az 1848. évi III. törvényeikk 34-ik §-ának megfelelőleg a kebeléből megalakítandó bíróságnak megválasztása iránt intézkedni. ennek megtörténtéről a képviselőházat, a bíróság megalakításánál való jogok gyakorlása céljából pedig az ítélkező bíróság megalakulására kitűzendő határidőről a vád képviselőjére kirendelt biztosokat kellő időben értesíteni kegyeskedjék.

### Dési törvényjavaslata.

A képviselőház indítványkönyvébe négy indítványt jegyeztek be. Az első Dési Géza vezette be. Tárgya az általános és titkos választói jog. A bejegyzés betűről-betűre ez: Törvényjavaslat az általános titkos választói jogról.

1. §. Minden teljes koru, életének huszonnegyedik évét betöltött, irni és olvasni tudó magyar állampolgárnak az országgyűlési képviselőválasztásoknál szavazati joga van.

2. §. A szavazati jogot minden választó személyesen, közvetlenül és titkosan gyakorolja és egy szavazatnál többet nem adhat le.

3. §. Nem gyakorolhatnak szavazati jogot:

a) akik gondnokság vagy gyámság alatt állanak, vagy akiknek kiskorúságát meghosszabbították;

b) a csőd alatt állók;

c) akik büntetéstől vagy vétségből kifolyólag vizsgálati fogságban vagy előzetes letartóztatásban vannak — még pedig bírói határozat következtében továbbá azok, akik büntetést vagy vétség miatt kiszabott jogerős szabadságvesztés-büntetésüket töltik, végre azok, akiket jogerős ítélettel politikai jogaik gyakorlásának felfüggesztésére ítélték, ez utóbbiak e felfüggesztés időtartama alatt;

d) a tényleges szolgálatban álló, vagy ideiglenesen szabadságolt katonák, tengerészek és honvédek, a katonai, honvéd- és tengerészisztek és tisztviselők, valamint a rangosztályba nem sorozott havidíjasok, ezek közé nem tartoznak az utólagos fegyvergyakorlatra, ellenőrzési, vagy utóállítási szemlére, fő- vagy utókihallgatásra behívottak, valamint a szolgálaton kívül viszonyban állók, végül a tartalékosok és póttartalékosok;

e) a csendőrség tagjai;

f) a hatósági közsegélyben részesülők.

4. §. A választók összeírásáról, a választási eljárásról és a választókerületek beosztásáról külön törvényt fog intézkedni s ezt a törvényt a kormány a jelen törvény szentesítésétől számított hat hónapon belül tartozik beterjeszteni.

5. §. Országgyűlési képviselővé csak az választható, a ki a jelen törvény értelmében választó, ha az állam hivatalos nyelvén irni és beszélni tud.

6. §. Nem választható az, akit gylkosság, rablás, gyújtogatás, lopás, orgazdaság, okirathamítás, csalás, csalárd bukás, hamis eskü miatt jogerős ítélettel bármikor elmarasztaltak.

7. §. Az eddigi törvény alapján szavazásra jogosultak, ha irni és olvasni nem is tudnak, e jogukat továbbra is megtartják mindaddig, míg az illető kerületben a választói jog alapjául szolgáló ama legkisebb adószolgáltatást teljesítik, amelynek alapján a törvény hatályba léptekor a választók névjegyzékében szerepelnek.

9. §. E törvény végrehajtásával a magyar királyi kormány bizatik meg.

### Vázsonyi indítványa.

Gróf Batthyány Tivadar indítványát kitérte. Helyette Vázsonyi Vilmos jegyezte be a következő indítványt:

Küldjön ki a Ház 35 tagu bizottságot, melynek feladata, hogy az általános választói jog megvalósításával közzétesse törvényjavaslatot a választói jog és a választási eljárás reformjáról. A Ház utasítja a belügyminisztériumot, hogy az országos statisztikai hivatal által összegyűjtött és a választói jog reformjára vonatkozó statisztikai adatokat az ehhez tartozó összes hivatalos utasításokkal együtt haladéok nélkül adja ki a bizottságnak.

Batthyány Tivadar gróf indítványa abban különbözik Vázsonyi indítványától, hogy Batthyány azt kívánta, hogy az országgyűlés az alkotmányos kormánytól kérje be a statisztikai adatokat. Vázsonyi indítványa nem tér ki arra, hogy a kormány alkotmányos-e vagy sem.

## EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

**Kitűnően képesített lelkészek.** A második lelkész-képesítési vizsgák tegnap délelőtt véget értek s a bizottság még délben eredményt is hirdetett. Valamennyi jelölt sikerrel vizsgázott le, az eredmény tehát mindenképen kielégítő. A tizenöt segédlelkész közül kitűnően képesítették lelkészszé Kövér Árpádot, Kolozsváry Mihályt, Kónya Gábort, Kiss Lászlót és Németh Vincét.

## Ujságírók a Házelnöknél.

### A kassai katonai vérengzés.

#### Mozgalom az elégtételért.

Budapest, szeptember 14.

Az Ujságírók Országos Szervezetének küldöttsége Hauber József elnök vezetésével ma délelőtt tisztelettel Justh Gyula Házelnöknél s átnyújtotta neki a kassai vérengzés dolgában a képviselőházhoz intézett feliratot. Justh igen szívesen fogadta a küldöttséget, melynek az elnökön kívül Benedek Árpád, Biró Pál, Sas Ede, Róna Lajos, Székely Miklós és Molnár Jenő voltak a tagjai.

— Mint Házelnök — mondta Justh — nem nyilatkozhatom, de arról biztosítom az urakat, hogy a képviselőház a maga bölcs belátásával teljes megelégedésre fogja az ügyet elintézni.

A küldöttség nevében Hauber átnyújtotta a feliratot, mely így szól:

Tisztelt Képviselőház!

A most folyó év augusztus havának 25-ik napján berontott a Kassán megjelenő „Kassai Hírlap” című politikai napilap szerkesztőségébe két császári és királyi 34. gyalogezredbeli hadnagy azzal az elhatározással, hogy tiszti kardjával fogja elnémitani a nyilvános bírálókat. Az erőszakos elhatározás következményei ismeretesek. A lapnak egyik technikai munkása, szegény családos ember áldozatul esett a tiszti kardnak s most egy véres merénylet megtörté-ésének szellemét idézve, ott pihen a kassai temetőben; egy magyar ujságíró pedig kenyéres kárjának súlyos sebével, bémán tanuskodik a katonai erőszak jogosulatlan önbíráskodása mellett.

A szomorú tanúság: egy halott vizsgálóró szelleme és egy magyar ujságírónak, a közélet becsületos munkásának vérszeme arra indítanak bennünket, hogy mi, mint a hivatásos ujságírók első országos testülete, bírói keressünk és követeljünk, a ki a véres tanúság alapján elégtételt szolgáltat nemcsak az áldozatoknak, hanem a megsértett sajtószabadságnak is. Mert a Kassán kihullott vér a sajtószabadságért folyt, azok az ártatlan emberek a nyilvános kritika szabadságának szánandó mártírjai.

Minden ember, minden polgár bizalommal várja az igazságszótól a súlyos bűn megtorlását. Bizalommal várjuk mi is, hivatásos magyar ujságírók, a kik a gondolatszabadság talajtát szántogatjuk, hogy a köz javára és önmagunk boldogítására hasznos gyümölcsöket érlelhessünk, a kik testünkkel, lelkünkkel, verejtékünkkel szolgáljuk a közéletet, tartjuk ében a kultúra terjesztésére jótékony szellemet és a kik a törvényekre támaszkodva és a nyilvános kritika jogán — legtöbbször nyugalomunk feláldozásával — ekzsponáljuk magunkat a jó ügyért és az ártalmas emberek ellen, hogy folytonos szolgálatot tegyünk a polgáriadosásnak, a béke fejlődésre irányuló és a becsületos közéleti törekvényt biztosító tisztult közszellemnek.

De mivel mi jól tudjuk azt, hogy ugyanaz a szellem, a mely Kassán karddal rontott neki a szabad sajtó munkácainak, a saját ekzkluzi-

**Vadász-Lópor, Fegyver és Töltények** | **Bészler és Dávid**  
legnagyobb feladása | vaskereskedőknél Dobrecen Plac-u. 7.

vitásánál, középkorias felfogásánál fogva nem a ránk nézve oly szent sajtószabadság és a mindnyájunk által annyira féltett egyéni szabadság szempontjából fogja megítélni a merénylő tisztek véres cselekedetét, mi hivatásos újságírók, a kik nemcsak kenyérérdekünknek, de a közéleti jelenségek állandó és mély megfigyelésénél fogva is talán legjobban át tudjuk érezni a sajtó missziójának, a gondolatszabadságnak és a nyilvános kritika jogának nagy jelentőségét, a véres merénylet ügyét ezennel a tisztelt Képviselőház színe elé visszük és Aradon 1905. évi szeptember hó 3-án tartott országos kongresszusunkon Benedek Árpád szerkesztő és tisztelt kartárunk indítványa alapján hozott határozatunkból kifolyólag bizalommal kérjük a magyar népképviselőket, hogy:

1. a katonai büntető törvénykönyv ösdi és elavult, rosszul értelmezett lovagiaság és hadifegyelem szellemétől áthatott, zárkózott és egyoldalú rendszerének sürgős reformja érdekében cselekedni és a katonai igazságszolgáltatásnak olyan irányu szabályozása érdekében közrehatni méltóztatásuk, hogy a hadsereg tagjai által a polgárokkal szemben elkövetett cselekmények megtorlásánál a polgári társadalom tekintetei és a polgári igazságszolgáltatás elvei érvényesítenek.

2. **Bosits Károly és Sartory Richárd kassai oszári és királyi 34. gyalogezredbeli hadnagyoknak az általuk elkövetett bűnös cselekedetért leendő példás megbüntetését az illetékes hatóságnál szorgalmazni és a büntetésükről szóló ítélet nyilvánosságra hozatalát követelni méltóztatásuk.**

A szuverén magyar képviselőház sulya és tekintélye biztos eredménnyel fogja sürgetelni a méltó megtorlást és a bűnös merénylet ellen való állásfoglalása a szabad és rettenhetlen bíráló kötelességének öntudatában meg fogja erősíteni a magyar sajtó munkásait.

Mély tisztelettel:

az **Újságírók Országos Szervezete.**

A képviselőházból a küldöttség a függetlenségi pártkörbe ment, hol a sajtóval közvetlenebb összeköttetésben álló képviselőknek adták át a feliratot. Benedek Árpád lendületes beszédére Kossuth Ferenc válaszolt, biztosítva az újságírókat arról, hogy mozgalmukkal az ellenzék rokonszenvez.

## VIDÉK.

**Égő erdők.** Déváról írják, hogy az erdélyegyleti bank tulajdonát képező erdőben, Batiz község határában, három napon át nagy tűz pusztított, amelyet csak ma reggel sikerült lokalizálni. A tűz hatvan hold erdőt pusztított el. A kincstár szomszédos erdeje, néhány ezer hold, veszélyeztetve volt. A tűz lokalizását Istvánffy Endre körjegyző vezette és az oltáshoz az összes lakosságot kirendelte.

**Jön a kolera.** Téry Gyula dr. miniszteri tanácsos, mint Lócséről írják, a belügyminiszter megbízásából a Galiciával határos felső-magyarországi megyéket járja, hogy a kolera terjedésének megállítására a szükséges óvintézkedéseket tegye. Orlón, Sáros megye határszéli községében járványkórházat és vesztgló-állomást állított föl. — Nagy izgalmat keltett az egész felvidéken, hogy Musinán, mely alig van tíz percre Sáróstól, koleraeset fordult elő.

**Égő község.** Géresen, hétfőn délelőtt ismeretlen okból tűz támadt s csak a szomszédos községek lakosainak köszönhető, hogy az egész község nem lett a lángok martaléka. A tűz délelőtt kilenc órakor keletkezett s a falu végén csakhamar egymás után gyuladtak ki a sűrűn egymás mellé épült házak és ezek melléképületei. A község lakói a tűz színhelyére siettek, de látván a nagy veszedelmet, visszafordultak, hogy saját házaikból a legszükségesebbeket

megmenthessék. A tűz ekkor akadálytalanul terjedt tovább s már tizenegy ház s ezek melléképületei is lángokban állottak. Szerencsére a szomszédos Gyöngy, Erdőd, Mihályfalva községek lakosai is észrevették a tüzet, mire a géresiek segítségére siettek s emberfeletti hosszú munkával sikerült a tüzet lokalizálni. A leégett házak és melléképületek nagy része nem volt biztosítva. A kárt negyven-ötven ezer koronára becsülik.

## Inkvizíció a rendőrségen.

### Megkínzott házaspár.

A „Szeged és Vidéke” című lapban olvassuk a következő esetet, amely, ha igaznak bizonyul, a magyar közigazgatásnak örök szégyene marad. Janó Mátyás és Janó Mátyásné szabadkai lakosok levelet írtak a szegedi lap szerkesztőségének és elmondották benne, hogy a szabadkai rendőrség egy rablási ügyben nyomozást folytatott ellenük és kihallgatásuk közben raffiniált kegyetlen módon megkínzották a házaspárt. Utóbb kiderült rólok, hogy ártatlanok.

A szegedi lap tudósítója szerint június hónapban kirabolták Rádics Dusan gazdag szabadkai bolgár házáat. A helyszínén azonnal megjelent két titkos rendőr, egy rendőrbiztos, a szabadkai rendőralkapitány. Janó Mátyás házamestert bekísérték a városházára, ahol egy külön cellába zárták. Majd Janó Mátyásnéat kivallatták és azután egy nyolc hónapos és egy két éves gyermekével szintén bekísérték és elzárták. — Amikor bekísérték a cellába Janót, egy titkos rendőr — a tudósítás szerint — vasbottal támadt reá és durván szidalmazta. A vasbottal többször derékon és vállon ütötte. Azután két kezét a derekán hátrakötötte s összekötötte a lábával, a kötél végét pedig a cella falába erősített két karikába fűzte s a kötelet megrántotta, úgy, hogy az ember a kötélén összegrnyedve függött, míg öntudatát el nem vesztette. Közben pedig két detektív egy rendőrrel együtt vasbottal ütötte. Míg a kötélén függött Janó, egy detektív bicskát vett elő. Kinyitotta s Janó szemé előtt hadonászott vele.

— *Ha meg nem mondd, hol az ékszer, mindjárt kiszúrom a szemed.*

Ezután átvezették egy másik szobába, ahol meztelen lábára tapostak s mellbe lökdösték. Később pedig levették a székerejébe zárták, egy szál ruha nélkül. Itt hagyták délután négy órától másnap reggel nyolc óráig. Ekkor az asszonyt fogták vallatóra. Levették vele a cipőjét és harisnyáját és egy detektív a meztelen talpára kötéllel negyvenötöt ráhuzott.

Egy másik detektív tetlen nézője volt a kínzásnak, de amikor Janóné kétségbeesetten jajgatott, ő is segítségére sietett társának az ütlegelésben. Fojtogatták, rugták, ütötték, úgy hogy elájult.

Janó Mátyás június 17-től június 30-ig, a felesége pedig június 17-től június 19-ig volt fogságban. Szabadlára helyezésük után a rendőrség ismét letartóztatta őket s gyermekeiket elvették tőlük. A két gyermeket a bajai gyermeknevelőben helyezték el és érthetetlen okokból még most is ott vannak, noha szüloik már szabadlában vannak. Ugyanis kiderült a házaspár ártatlansága, mert a betörőt Holdos Antal személyében letartóztatták, akinél az elvitt ékszerek nagy részét meg is találták. A megkínzott Janó Mátyás házmesteri állásától megfosztva él feleségével. Régi mesterségét, a szabóipart folytatná, de nem tud dolgozni, mert a cellában jobb vállát vasbottal nyomorékká verték úgy, hogy mozdítani sem tudja a karját. A szerencsétlen házaspár a legnagyobb nyomorban a jólelkű szomszédok alamizsnájából él.

**NÉVJE VEKET** — Géresen és elölről készült a DEBRECZENI UJSÁG nyomdája.

## HIREK.

### Éjjeli posta.

**Az amerikai hadsereg szökévényei.** (Éjjeli express tudósítás.) Washingtonból táviratozzák: A Csendes ocean parti parancsnokló tábornok — Summer — most adta be jelentését a katonai szokéseket tárgyalva. A jelentésből az tűnik ki, hogy a legénység állományának 14 és fél százaléka van szokásban, a múlt évben 1528 katona szökött meg.

**21,000 csirkét loptak.** (Éjjeli express tudósítás.) Allentownból (Pennsylvania állam) jelentik, hogy ott nemrégiben három vagyonos farmert fogtak el, kikről kisért, hogy tíz év óta lopkodták el a környékbeliek csirkéit. Legutóbb egy farmer a csirkéi lábát megfestette s erről jöttek rá, hogy kik a tolvajok. Az elfogottak beismerték, hogy tíz év alatt 21,000 csirkét loptak el.

## A főiskolai ifjuság a nemzeti követelések mellett.

### A főiskolai ifjuság gyűlése.

Debrecen, szept. 15.

A debreceni ev. ref. főiskola ifjusága alig gyűlt egybe az új iskolai évre, hazafias lelkesedéstől hevitve már is gyűlésre jött össze, hogy a jövő nemzedék nevében gondolkozása, óhaja és nemzeti aspirációiról bizonyosságot tegyen.

A mai politikai szituáció ugyszólván provokálja, hogy a jövő nemzedék ne maradjon vesztég, mikor a társadalom minden rétege talpon van. Meg is mozdult, fenn a fővárosban, az ország más részében s tegnap a magyar alföld metropolisában, Debrecenben is.

A debreceni főiskola ifjuságának nagygyűléséről az alábbi tudósítás keretében adunk számot:

A debreceni főiskola hazafias ifjusága a nyári szünet után ismét összejövén, elhatározta, hogy a politikai helyzet dolgában gyűlést tart, melyet az akadémiai szabályok szerint nem lehetett a főiskola falai közt megtartani, azért az Arany Bika dísztermében folyt le a gyűlés, melyről tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap délután a nemzeti követelések és az általános titkos választói jog tárgyában gyűlést tartott a debreceni főiskola ifjusága. A gyűlést a főiskolai szenior távollétében Barkaszi Károly hittanhallgató nyitotta meg s felolvasta a budapesti egyetemi ifjuság átiratát, melyben a ma este rendezendő fáklyásmenetben való részvételre hívja meg a főiskolai ifjuságot.

Utána Kocsis J. hittanhallgató tartott rövid beszédet, melyben kifejtette az okokat, melyek a főiskolai ifjuságot az általános titkos választói jog ellen és a nemzeti követelések mellett való állásfoglalásra kényszerítik. Határozati javaslatot terjeszt elő, melyben a nemzeti jogok mellett és az annak megvalósításáért küzdő ellenzék mellett foglalt állást és elítéli a nemzetközi szociálistákat, kik az ellenzék munkájának sikerét mozgalmukkal meg akarják akadályozni. Egyben táviratban üdvözlük az egyetemi ifjuságot, a ma esti tüntetésre nem küldhetvén képviselőket.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták. Ezzel a gyűlés véget ért.

## A lengyel ifjuság hangversenye.

### A részletes program.

#### Hazafias ünnepély a főiskolában.

Debrecen, szept. 15.

A Petőfi-téren már ott áll a diadalkapu váza, a rendező bizottság lelkesen buzgólkodik és a város közönsége fokozott örömmel készül a lengyel ifjuság fogadására.

Az a két fél nap, amelyet az ifjuság Debrecenben tölt, a magyar-lengyel testvéri szeretet örök tanúsága lesz. A fogadtatás impozáns méretei, városunk közönségének lelkesedése kétségtelen bizonyosságát adják, hogy a lengyel ifjuság debreceni időzése méltó kifejezése lesz annak a rokonszenvnek, amelylyel a magyar nemzet irántuk és nemzetük iránt viseltetik.

A főiskolai ifjuság most határozta el, hogy nevükben H. Kiss Pál diszmagyarban üdvözi a lengyel ifjuságot. H. Kiss Pál, a tiszántúli egyházkerület ősz püspökének fia bizonyára a szívéből fakasztja az üdvözlő szavakat, hiszen az ő édes anyja, az ősz püspök mélységes tisztelettel körülvevő hitvese szintén lengyel születésű.

A diadalkapu alatt a főiskolai ifjuság diszmagyaros csoportja fog sorfalat állani és az érkező lengyel ifjuságot a Svetits leánynevelő intézet növendékeinek egy része fogadja virágosóval.

A bevonulásról s a további ünnepségekről már részletesen adtunk számot. Ezuttal a színházi előadás teljes programjával számolunk be, amely tegnap nyert végleges megállapítást.

### A színházi program.

A lengyel ifjuság debreceni hangversenyének programja, amely a színházban vasárnap este fog lefolyni, a következő:

*Nyitány* (üdvözlő lengyel nyelven), Mácsay Sándor karnagy vezetése mellett előadja a Debrecen városi dalegylet.

*Magyar himnus.* Előadja a lengyel ifjuság dr. Szezepánszky Zdzislaw karnagy vezetése alatt.

*Gaude Mater Polonia, Lovagdal, A kozák,* előadja a lengyel ifjuság.

*Őszi rózsá, bariton szóló* éneklő Ludwig Ádám, a magy. kir. operaház tagja.

*A dur polonez, Noc, Wilja,* éneklő a lengyel ifjuság.

*Cári ballada bariton szólóval, Mezőn és réten, Szegény és gazdag,* éneklő a lengyel ifjuság.

*Osszel,* éneklő Ludwig Ádám, az operaház tagja.

*Édes anyám, ha bejőn. Magasan repül a daru, Megyünk vadászni, Kis molnárné, Krakóból, Karlina, Lengyel himnus,* éneklő a lengyel ifjuság.

*A molnár leánya,* bariton szóló, éneklő Ludwig Ádám, az Operaház tagja.

### Az ifjuság ünnepélye.

A debreceni főiskola ifjusága a lengyel egyetemi ifjuság debreceni látogatása alkalmából szintén rendez ünnepélyt, amelyet hétfőn délelőtt a főiskolában Petőfi szobránál tart meg. Az ünnepély műsora a következő:

*Szózat,* éneklő a főiskolai énekkar.

*Alkalmi beszéd,* tartja a szenior.

*Bemutató,* Petőfi költeménye.

A lengyel ifjuság megkoszorúzza a Petőfi szobrát.

*Himnusz,* éneklő a főiskolai énekkar.

### Az ifjuság fölhívása.

A főiskolai ifjuság holnap a következő felhívást bocsátja ki:

*Felhívás!*

Tisztelettel kérjük Debrecen város polgárait, hogy lengyel testvéreink fogadtatása alkalmából lobogózzák fel házaikat, hogy ezzel is fényesebbé tegyék azt s kimutassuk magyar vendégszeretetünk és rokonszenvünket a testvér lengyel nemzet s annak közénk jövő ifjusága iránt. A lobogót kérjük 17-én reggeltől 18-án estig kitűzve hagyni.

Hazafias tisztelettel, a főiskola ifjuságának

Kilences bizottsága.

## UJDONSÁGOK.

\* **Eljegyzés.** Csépe István református lelkész, a south-bend-i (Amerikai Egyesült államok) magyar református egyház papja eljegyezte Podolszky Béla debreceni máv. felügyelő nagyműveltségű, szép leányát, Margitot, kinek szép tárcái lapunkban is sűrűn jelentek meg. Az eljegyzés azért is igen érdekes, mert a Debrecenben igen népszerű Podolszkynek másik leánya szintén amerikai paphoz, Nánássy Lajos chicagói lelkészhez ment nőül. Az esküvőt a jövő évben tartják meg.

\* **A polgári asztaltársaság** összes tagjai a hó 16-ára, szombat este 8 órára a Dreher sörszarnok helyiségében tartandó értekezletre meghívottnak.

\* **A tűzoltóság új hatásköre.** A város legújabb intézkedése, melylyel az önkéntes tűzoltó-egyesület hatáskörét kiterjesztette, mindenképen dicséretet érdemel. A tűzoltók holnaptól kezdve huszonöt pár lóval rendelkeznek, részben új felszerelést kapnak s ők fogják ellátni az összes utcák locsolását. Az így szükségessé vált létszámszaporításnak tizenkét ember szegődésével tesznek eleget.

\* **Szabad előadás.** A szabad előadások sorozata ma véget ér; az utolsó előadás tárgya „a parlament képe az általános választói jog kivívása után és a főrendiház”.

\* **Aszfaltozzák a Kossuth-utót.** A magyar aszfaltgyár részvénytársaság tudvalevőleg mintaképpen ingyen burkolja be aszfalttal Kossuth-utca kecsi-utját. A gyár hatalmas gépei tegnap reggel érkeztek meg. A munka azonnal megkezdődött. Mintegy száz munkás állt dologba s délután már a felszedett követet talaján mindenütt elkészítették a nivellációt. Pár nap alatt már be is fejezik az aszfaltozást. A gépkolosszűseknek természetesen sok bámolója akadt egész nap.

\* **Aki a leánya helyett lett öngyilkos.** Az elkeseredés adta kezébe Szökécsi Istvánné vámospécsi lakosnak a méreggel telt poharat, melyet fenékiig kiürített. A pohárban marolug volt, összeégette egész belső részét s rettenetes kínokat állott ki, míg a halál megváltotta szenvedéseitől. Az öreg asszonyt Vámospéresen mindenki jóra való, tisztességes munkás asszonynak ismerte, akinek éppen ezért rendkívül fájdalmasan eset, hogy Julcsa nevű leányáról ezt nem mondhatták. A fiatal leány, aki itt Debrecenben mint csolód szolgált, sok keserűséget okozott neki. A napok-

ban, hogy leánya meglátogatta, szemére is vetette élet módját. Julcsa sirva fakadt s elrohant a háztól. Egy közeli üzletben zsiros szódát vett s azt egy pohárban feloldotta. Öngyilkos akart lenni. Szándékát azonban a szomszédok észrevették s megakadályozták. A méreggel telt poharat testvére elvette tőle s a kemencében eldugta. Itt akadt rá Szökécsi Istvánné, az édes anyja s ami leányának nem sikerült, ő megitta. Mire észrevették, már késő volt, a beteghez hívott dr. Kiss György orvos már nem segíthetett rajta.

\* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Molnár Mihály ref. 11 napos, özv. Strasser Izraelné izr. 72 éves, Nagy Ferenc ref. 21 éves, Kis Tóth Eszter ref. 8 hónapos.

\* **Népgyűlés.** Az általános titkos választói jog érdekében folytatott harc ma csucspontjához ér. A szociál demokraták nagy arányú akciója azonban minden körülmények között tovább fog tartani. Tegnap esti gyűlésükön elhatározták, hogy ha nem érnek célt az eddig kifejtett munkássággal, úgy komolyabb fegyverekkel fognak küzdeni. A kongresszus küldöttei szombaton hazaérkeznek és vasárnap beszámolót fognak tartani a nép előtt. A népgyűlés hivatalos programja a sokat hangoztatott általános titkos választói jog, de legfőbb tárgya mégis a beszámolás és esetleg határozathozatal a jövőben követendő magatartásukra.

\* **Félholtra gázolt ember.** Izgalmas jelenet folyt le tegnap délelőtt a Csapó-utca torkolatánál. Az élénk forgalmu helyen ugyanis gyors hajtással kanyarodott be Szigeti Ferenc 14-es kétfogatu bérkocsis. Az átjárónál ugyanakkor haladt keresztül Gellén Sándor 54 éves munkás, aki a gyorsan haladó kocsit elöl kitérni nem tudott. A lovak elütötték s ő hanyat vágódott a kövezeten. Az esés következtében súlyos sérüléseket szenvedett, koponyája megrepedt s ájultan fekve maradt. A bérkocsis látva a bajt, közzé vágott lovainak s örült vágatással menekült el a helyről. Szigetit beszállították a közkórházba. Esetben maradásához kevés reményt fűznek, mert fején kívül még belső sérüléseket is szenvedett. A délutáni órákban állapota annyira rosszabbodott, hogy sürgős kihallgatása iránt kellett intézkedni. A kihallgatástól azonban, látva a beteg súlyos helyzetét, egyelőre elállottak s nagyon valószínű, hogy nem is tudják többé kihallgatni.

\* **A csapókerthi 150 éves jubileumi ünnepségen** felül fizetik: Jánossy Zoltán, Dihen János 6—6 K. Dankó Béla 5 K. Publik Ernő, szivargyári igazgató, dr. Bruckner E., dr. Kis Gyula, Sövényi István, Tóth János, Dicsőffy József, Veres Gyula, Márton Imre, Mihályovits I., Nyiri István, Erdey Pál, Garai János, ifj. Mányi János, Ács Miklós 2—2 K. Ary Lajos 1 K, 60 F. Dr. Matócsy N. 1 K. 40 F. id. Boldizsár János 1 K. 40 F. Kubai György 1 K. Barna János, Pásztor Sándorné 80—80 F. Gáll Mihályné, Kertész Ferenc 60—60 F. N. N., Simon Gergely, id. Kovács Béla, id. Mányi Lajos, Zakar Lajos 40—40 F. Kulcsár Ferenc, Rácz Lajos, Mészáros Sándorné, Kis Gábor 20—20 F.

\* **Felhívás a tanoncotartó iparosokhoz.** Miután azon iparos tanulókat, akik e hó végéig be nem iratkoznak, a 4 korona tandíjat, valamint az 50 fillér beiratási díjat be nem fizetik, a rendőrséghez be kell terjesztenem, felhívom a t. mester urakat, hogy tanulóikat e hó folyamán okvetlenül irassák be. Debrecen, 1905. évi szept. 14-én. Dóczy Gedeon ip. tan. isk. igazgató.

\* **A bejelentési hivatal tevékenysége.** A rendőr bejelentési hivatalhoz a múlt hónapban beérkezett 200, a központi kézbesítési ügyosztályhoz 1567 bírósági, 1773 közigazgatási, összesen 3340 ügydarab. Kiadatott 71 cselédkönyv, 16 munkás igazolvány, 52 ideiglenes cseléd igazolvány és 25 igazolási jegy. Bejelentési lap beérkezett 11,426 darab. Lakás közlés adatott 14,873 esetben.

\* **Furfangos tolvaj.** A lopás mesteriségében nagy jártasságot árult el az ismeretlen tolvaj, aki az elmúlt napokban Tamás János Hatvan-utca 22. szám alatti lakását felkereste. A furfangos tolvaj kileste azt a pillanatot, mikor Tamás kis fián kívül más nem volt a lakásban. Ekkor bement s a gyermeket azzal, hogy két krajcárt adott neki eukorra, eltávolította. Mire a gyermek visszajött, a tolvaj már eltűnt, magával vivén a komótbán talált tizenöt koronát. Az ismeretlen tolvajról csak annyit tudnak a rendőrségen, hogy lakatos segéd kinézése van.

\* **A mulatság vége.** Két kedves barátjával mulatott Kocsis József Hatvan-utca 62. szám alatti lakos. A kis kurta koremsa falai közt el is áztak tisztességesen, úgy, hogy mikor hazafelé ballagtak, szörnyű hadilábon állottak az egyensúly legegyszerűbb szabályaival s lépten-nyomon blamirozták azt. A két jó ember azonban, míg társuk az egyensúlytalanságba esett, ráért arra, hogy Kocsis zsebeit átkutassák s abból 16 koronát elzsebeltek. Kocsis lopás miatt vádat emelt a jó barátok ellen.

\* **A tűzoltóság lovai.** Egyik helybeli lap az írta, hogy a tűzoltóság lovai közt fellépett kóros állapot terjedésben van s e miatt újból 4 kineztári lovat kellett lebunkózní, a mi miatt a város tetemes kárt szenved. Erre vonatkozólag illetékes információ alapján közölhetjük, hogy éppen a kór tovább terjedésének megállítására véget maga a kineztár bunkóztatta le a lovakat. — Ebből tehát semmiféle kártérítés a tűzoltóságot nem terheli. A mi pedig a város tulajdonát képező lebunkóztott állatokot illeti, ott sem szenved kárt a város. Ezek a lovak csupán g any alapján bunkóztattak le, ilyen esetben pedig a kineztár bárkivel szemben kötelezve van a lovak értékének megfizetésére.

\* **A nyelviskola megnyitása.** Mr. M. Rose immáron berendezett nyelviskolájában (Széchenyi-utca 19.) a magán és osztályoktatások folyó hó 16-án kezdődnek. Az igazgatóság a helybeli tanintézetek növendékei (fiúk és leányok) számára 33 százalékos tandíjkezdményt biztosított. A téli tanfolyam tárgyai a német-, angol- és francia nyelv. Az oktatás reggel 8 órától este 10 óráig folyik s így alkalom nyílik bárkinek is saját körülményeihez képest a nyelviskola tanításain részt vehetni. A beiratások (f. hó 15-ig még Simonffy-utca 42. sz. a.) naponta d. e. 11-ig és d. u. 5-6 óráig folynak. Az intézet házon kívül is elvállal oktatást.

A „Hungária” kávéházban minden nap zene-estély.

\* **Iskolai növendékek részére a legelőnyösebb bevásárlási forrás, u. m. legújabb vászon fedeltű füzetek, valódi C. O. Richter-féle és magyar gyártmányú körzők, rajzpapírok és rajztűbűk, vonalzó, rajztáblák, dörzsgummi, tubus és gombfestékek, valódi kínai tusok, iskolai táskák, legjobb zseb-írók, tollnyelők, tollkészek legjobb minőségben és feltűnően olcsó árakban. Iskolakönyvek bekötése: egész vászonba, névbonyomással, darabonként 40 fillér, félvászonba, papírkötésbe 20 fillér Pongrácz Géza papíráru gyári raktárában, Debrecen, Piac-utca 7., Béka szőlőcsa mellett.**

\* **Ideálja a azapannoknak a Szabó-féle pármalibolya szappan.** Renkívül kellemes illata s bőrinomító hatása országwide ismeretes. Darabja 80 fillérért kapható Debrecenben Márton Gyula, Borsos Károly, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts Emil, Tóth Kálmán, Békés Lajos, Kálnai Lipót, Fenyő Sándor, Komlóssy Lajos, Mentze Henrik kereskedésében és valamennyi gyógyszerárban. Hajdu-Szoboszlón Körner Béla üzletében.

## TÁVIRATOK.

### A németbogsányi választás.

Budapest, szept. 14. A mai képviselőválasztáson Kristóffy József belügynököt ellenjelölt hiányában egyhangulag képviselővé választották.

### A tokiói zavargás.

Tokió, szeptember 14. A rendőrség jelentése szerint a legutóbbi zavargások alkalmával 388 rendőrtisztviselő, 16 tüzoltó és két katona sebesült meg. A zavargók és a zavargásban részt nem vett közönség részéről 9 embert megöltek és 337 megsebesült.

Berlin, szeptember 14. Yokohamából jelentik: A rendőrségi lakatanyát ma éjjel felgyújtották. 36 rendőr megsebesült. Az amerikai konzulátust rendőrök őrzik.

### A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, szept. 14. A függetlenségi párt mai értekezletén Polonyi Géza előterjesztette a lapunk más helyén közölt indítvány szövegét, amelyet a párt tagjai egyhangulag elfogadtak. A napirend második pontja volt a titkos választói jog kérdése, a melyben Babó Mihály azt proponálta, hogy a párt abban az irányban tegyen javaslatot a Házban, hogy 35 tagú bizottság küldésük ki az általános titkos választói jogot tartalmazó törvényjavaslat elkészítésére. — Apponyi Albert gróf óva intette a pártot, hogy a választói jog kérdésében nagy előrelátással tegyenek kísérletet, mert a sebtiben előrántott és keresztül hajtani szándékolt választói joggal a nemzeti ügyet akarják meghiusítani. Aponyi beszédével nagy hatást tett a párttagokra és kimondták, hogy hattagu bizottság készítse elő azokat az indokokat, amelyekkel majd a Házban körvonalozzák álláspontjukat és azt, hogy ma még miért nem szavazzák meg a betérjesztendő javaslatot.

### A Zeysig röpirat ügye.

Budapest, szept. 14. A Zeysig-féle röpirat ügye ma szenzációs részleteket adott a nyilvánosságnak. E szerint Lakatos László hírlapírónak, aki tudvalevőleg a röpirat ügyében hosszas és jelentős vallomást tett, állítólag négyezer koronát ajánlottak, a rendőrségi épületben, Zigány Árpádnak pedig szabad szökést, ha a röpirat értelmi szerzősége dolgában Bánffy Dezső báró ellen vallanak. Hogy ennek az állításnak politikai körökben hire ment, azt a következtetést kezdték levonni belőle, hogy Bánffy ellen kormánykörökből indult ki az akció. A budapesti rendőrfőkapitányságról az összes fővárosi lapok tudósítóit kitiltották.

### Az orosz forradalom.

Varsó, szept. 14. Ma éjjel nagy fegyverraktárt fedezett fel és kobzott el a rendőrség. Ezt a fegyverraktárt, melyben nagymennyiségű revolvértöltényt is találtak, Kovalcsik csillagásznak az obszervatóriumban levő lakásában fedezték fel. A csillagászt és leányával együtt letartóztatták.

másik fegyverraktárt a Kochnovska-utcában levő gyógyszerárban fedezték fel. Egyidejűleg a rendőrség több gyanuba fogott egyént is letartóztatott.

Helsingfors, szeptember 14. Tegnap délután 5 órakor a tüzoltóépületben gyűlés volt mintegy ezer ember részvételével, akik az ország minden részéből sereglettek össze. 3 órakor a fő kormányzó parancsa érkezett a gyűlés színhelyére, amely szerint a gyűlést azonnal oszlassák fel, különben erőszakot alkalmaznak. Egyidejűleg egy félszázad katonaság vonult be a gyűlésterembe. Erre a gyűlés feloszlott. Az utcán szintén egy fél század katonaság foglalt állást.

### Szatmár határozata.

Budapest, szeptember 14. A belügyi ügyvivő Szatmármegyének a passiv resistenciára vonatkozó határozatát ma megsemmisítette.

**Mindenféle**   
**M**  **nyomtatványt**  
gyorsan, izlésesen és olcsón  
kiállít a  
**Debreceni Ujság**   
nyomdája,  
Lamprecht-palota 42.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gondnokság.** A debreceni kir. törvényszék Szathmári József debreceni 63 éves földművest gondnokság alá helyezte.

§ **Népboldogító.** Kozma Sándor, egy igen előkelő megjelenésű vértesi hentes rutul csapott be két hiszekegy embert most télen a szomszédos Földes községben. Beállított régi jó ismerőséhez, Kádár Sándor tönkrement ácsmesterhez s elmondta, hogy neki módjában áll most bárkit boldogítani. Azt érte ezalatt, hogy ő a neki átadott használt papírpénzért sokszorannyi valódi uj bankót tud adni. Bécsben, ahol a bankót nyomják, van neki egy jó cimborája, aki szívesen segít neki a boldogításban. — Kádár erre átment jó barátjához, Koroknai Imréhez s elmondván neki mindent, kölcsön-pénzt kért. Koroknainak megesett a szíve szerencsétlen sorsu barátján s oda adta neki 300 forintot kitevő összes készpénzét. Ovatossága csak annyira terjedt ki, hogy megkérdezte Kádárt, vajon miért boldogítja épen őt Kozma? Kádár erre hivatkozott Kozmával való régi ismeretségére s arra, hogy Kozma így nyilatkozott előtte:

— Most legutóbb egy kisújszállási embert tettem boldoggá. A feleségem tegnap azt mondta, hogy most már ezt a szerencsétlen Kádárt boldogítsam legelőbb.

Szóval lépre ment mindkét ember. — Kozma aznap este még szekeren elment Földesről. A kétségbeesett Koroknai aztán pár nap mulva mozogni kezdett, később pedig csalás miatt följelentést tett a pénzzel eltűnt Kozma ellen. Így került az ügy a debreceni kir. törvényszék elé, mely azt dr. Oláh elnöklete mellett tegnap tárgyalta. — A vádlott teljes tagadásával szemben mindkét sértett s a tanúk is megesküdtek arra, hogy Kozma csakugyan elkövette a csalást. Mégis, mert Kardos Samu dr. védő újabb adatok megszerzését s így a bizonyítás kiegészítését kívánta, a bíróság nem hozott ítéletet, hanem elnapolta a főtárgyalást.

§ **Négyen egy ellen.** Négy hajdu-szoboszlói legény esunyán elverte a télen korosmázás közben Dede Imrét. A bíróság tegnap tárgyalta ez ügyet s a vádlottak közül Lisztes Jánost három havi, Bíró Istvánt, Szabó Mártont és Gombos Istvánt két-két napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

**\* RÓZSA LAJOS \***  
KISTEMPLOMBAZÁR.

A nagy magyar Al-  
föld legnagyobb

**Női és leány  
felöltő áruháza.**

Őszi és téli felöltő  
újdonságok megér-  
keztek.

nagy választékban, meglepő ol-  
csó árak.

**RÓZSA LAJOS**  
Debrecen,  
KISTEMPLOMBAZÁR.

Zsalmi vizes **UGORKA**  
Zsalmi ecetes

Befőzni való **BARACK**  
darancsai ősz

**KONTSEK GÉZÁNÁL**  
Főüzlet: Kossuth-utca.  
Félfüzlet: Csapó-utca.

## Házmeester,

— iskola szolgálja — aki inni, olvasni tud, nős, gyermektelen, kerestetik a kápolnás-utcai izr. iskola számára. Az állás e hó végén elfoglalandó. Évi fizetése 600 kor., lakás, fűtés és világítás; továbbá 100 korona az iskola udvarán levő segédtemplom takarításáért. Folyamodványok szolgálati születési és egyéb okmányokkal felszerelve Kátz Jakab iskola gondnokhoz Arany János-utcában személyesen lehetőleg a reggeli órákban f. hó 20-ig benyújtandók, ahol a szolgálati feltételek megtudandók.

Az izr. iskolaszék.

## Pályázat.

A nagylétai takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága az általa rendezendő segédkönyvelői állás betöltésére ezen nyilvános pályázatot hirdeti. Pályázók megkívántatik, hogy kereskedelmi érettségi bizonyítvánnyal és a pénzügyi teendőket jártassággal bírnak.

Az állás évi 600 korona kezdőfizetéssel és az alapszabályokban körfilirt jutalékkal lesz javadalmazva és az 1906. évi január hó 1-én okvetlen elfoglalandó.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy kérvényeiket, képesítésüket és eddigi működésüket igazoló bizonyítványaik kíséretében a nagylétai takarékpénztár rt. igazgatóságához Nagylétán (Biharmegye) f. évi november hó 1-ig annyival is inkább nyújtsák be, mert ezen határidő letelte után beérkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

1400

Az igazgatóság.

## KEIL-LAKK

a legkitünőbb mázólszer puha dadló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.  
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.  
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fillér.  
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:  
**BORSOS KATA** czégnél **DEBRECEN.**

## ÁRJEGYZÉKE

**Csanak József**

saját termelésű

homoki fajborainak.

1279

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60	fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72	„
Ezerjó	— — —	1903-iki 1 „	—	80	„
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80	„
Carbenet vörös	— —	1903-iki 0.70 1 üveg	—	90	„
Ezerjó szemelt	— —	1900-iki 1 liter	—	100	„
Császárszállás gyöngye	— —	1900-iki 0.70 1 üveg	—	100	„

## A Központi Czipő- és Kalap áruházban

DEBRECZEN, Dréher sörcsarnok mellett.

1 pár női füzös cipő Chevreaux vagy Box bőrből 4 frt.

1 pár női cuggos cipő Chevreaux vagy Box bőrből 3.80 frt.

1 pár női cuggos vagy füzös cipő patentbőrből 2.50 frt

1 pár férfi Chevreaux berg. 4.50 frt.

1 pár férfi Box berg. 5 frt.

1 pár férfi Patentbőr berg. 3 frt.

„Központi“ czimre tessék figyelni!

Telefon 435.

A nagyérdemű

# Uri közönség szíves figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű Uri közönség szíves tudomására hozni, hogy 12 év óta fenálló és jó hírnévnek örvendő

## finom polgári és katonai szabó üzletemet ujabban megnagyobbítottam

és a legdivatosabb egész finom bel- és külföldi divat szövetekkel nagy mennyiségben felszereltem, úgy, hogy a legnagyobb igényeket is kielégíthetem.

Nagy választékban tartok raktáron angol és francia divat, öltöny és felöltő cheviott különlegességeket, Salon Smoking frack-öltöny és téli kabát szöveteket, melyeket a legutolsó angol és francia divat szerint a legnagyobb gonddal **a legelegánsabb kivitelben** saját műhelyemben és felügyeletem alatt készítek.

## Ugy tényleges, mint tartalékos tisztok és egy éves önkéntesek

— bármely fegyvernemhez tartozók — a legelegánsabban és szabályszerűen a legpontosabban szereltetnek fel.

Állandó és nagy raktárt tartok **katonai, vasúti és bármely egyenruházati felszerelési cikkekben**, készítek dísz és viselő magyar ruhákat, papi reverendákat, palástokat, fővegeket, zsinati kabátokat és mindennemű egyenruhákat. Sport és vadász öltönyöket a legjutányosabb árban és legpontosabb kivitelben.

Vidéki megrendeléseket a legnagyobb gonddal készítek.

Gyászöltönyöket 24 óra alatt készítek el.

A midőn még megemlítem, hogy miután üzletemben a közel múltban szabász változások történtek, ennél fogva két oly kiváló szakértelmű szabászt alkalmaztam, kik a főváros legelőkelőbb üzletében számos éveken keresztül szereztek maguknak a szabászat terén bő tapasztalatokat és a legkényesebb igényeknek megfelelnek. A nagyérdemű Uri közönség eddig irántam tanúsított szíves jó indulatáért és támogatásáért hálás köszönetemet nyilvánítom, kérve továbbra is nagybecsű pártfogását és vagyok

kittűnő tisztelettel:

# PRELOVSZKY ANDRÁS

katonai és polgári szabó, a magyar államvasutak szállítója.

**DEBRECEN, Kossuth-utca 4. sz.**

**Levelezés.**

EGY FIATAL URINÓ szeretne megismerkedni olyan úrral, ki őt anyagilag segítené. Levelet a kiadóba „Bízalom” jellegé. 2458

**Oktatás.**

JUNGER Paedagoge, der seine Studien in Deutschland mitmache würde deutsche Conversation und Litteratur unterrichten. Offerte unter „Paedagoge” an die Expedition dieses Blattes erbeten. 2464

FRANCAIS Conversation, littérature, grammaire par un sieur distingué. Écrire sous „Premier” à l'expedition. 2466

ELŐKELŐ urihölgy társnőket (esetleg társakat) keres az angol társalgás gyakorlására. Az illetőnek egy született angol tanítónő áll rendelkezésére. Ajánlatok „Urihölgy” címen a kiadóba kéretnek. 2465

**Ajánlat.**

BÓROS pincék kiadók „Telegdy” szállodában ugyanott egy piannó megvételre kerestetik. 2449

EGY butorozott szoba két úri ember részére vagy két hölgynek kiadó. Mólusz-tér 12. 2476

BIZTOS SIKERI A tanítás minden ágában teljesen jártas joghallgató correponditornak ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 2467

13 KRAJCÁR 1 kiló méződes csemege szőlő (nagytemplom melletti tőzsdében és Simonffy-utca 8. számú sátorban. 2465

KIVÁLO szép paszartuti, Schaszla szőlő 5 kg. postakóser 90 kr. Dávid Zoltán hivatali üzletében. Telefon 315. 2468.

HULLADEK papír zsákonként 30 fillért kapható. Cím a kiadóban.

GYAKORLOTT tanítónő magántanórák adására vállalkozik lakásért, esetleg ellátásért. Cím a kiadóban. 2461.

EGY 24 ÉV óta fenn álló fűszerüzlet az Árpád-tér közelében, Nyí-utca 128. sz. alatt azonnal kiadó mellékhelyiségeivel együtt. Értekezhetni Árvay Árpád tulajdonossal kereskedelmi Csarnok Hungária épület I. em. 2458

KATONATISZTNEK, tisztviselőnek alkalmas csinosan butorozott utcai szoba előszobával mindenórán kiadó. Domb-u. 19. sz. 2379

LEGFINOMABB csillár petróleum 1 liter 16 kr. I-ső minőségű tisztán kezelt kókusz növényzsír 1 kg 60 kr. Lindenfeld J. Jenő fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél. Debrecen, Városház-utca 2. 2363

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2311

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle triesszi kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mellett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2310

NAPBARNÍTOTT ARCOKRA legjobb a „Fáy” krém, mely hófehérré, óarsonypuhává és üdévá teszi az arcot. Egy tégely 1 korona, hozzá való zappón szintén 1 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen Kossuth-utca 8. „Arany egyszerű gyógyszerész.”

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú háznál az udvarban 4 nagy raktérhelyiség együtt teszen van külön-külön. — Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 2144

FEHÉRNEMŰ varrónő ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyuk varrást, javítást elvállal Erzsébet-ut 59. sz. 2048

RÓZSA ARCKENŐCS, szeplő, májfoltok ellen üdévő, kellemessé teszi az arcot. E nemből a legjobb. Főraktár Jóna és Jóna drogueria Debrecen, Kossuth-u. 6. 2014

A LEGJOBB ÓRÁK legszolidabb és legegyszerűbbek egyszerűtől a legdrágábbig, valamint órajavítások legolcsóbban Kurian Gyula műórásnál Debrecen, Piac-utca 42. Vidéki megrendelést pontosan eszközölk. Tanuló felvétetik.



2002

HARISNYAKÖTES és fejelés szépen, olcsón elfogadtatik Arany János-utca 20. 2459

FRISS VAJérkezik naponta kétszer. 1 kg. Cócusszir 60 kr. Kertész Sándor fűszer- és csemege kereskedésébe, Kossuth és Batthyáni utca sarkán, a színházzal szemben. 2322

MONOGRAM hímzést, haznál is, elvállalok jutányos árért. Cím Simonffy-u. 53. sz. 2466

UTCAI szoba egész külön bejárattal 16-16l kiadó, esetleg elsőrendű teljes ellátással Arany János-u. 20. 2460

**Kereslet.**

KÉT HÓNAPNÁL nem idősebb szoptatós dada azonnal beléphet 14—16 forint havi fizetéssel Széchenyi-utca 39. szám. 2475.

INTELLIGENS urileányokat elfogadok varrodában szabás és varrás tanításra. Schwartz Eszti József kir. her.-u. 8. 2466

KERESKEDELMI iskolát végzett, komoly fiatal ember kerestetik irodai munkák végzésére helybeli fűszer nagykereskedésbe. Cím a kiadóhivatalban. 2469

UTAZOK fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlataikat „K. R.” jellegé alatt Debrecen poste restante. 2467

EGY ügyes fűszerkereskedősegéd azonnali belépésre kerestetik. Kertész Sándor fűszerüzletébe Kossuth-utca. 2468

EGY, a varrás és szabászatban jártas kisasszony azonnali belépésre felvétetik Schweitzer Testvérek cégnél Debrecen, Piac-u. 56. sz. 2467

HÁZMESTER kerestetik Batthyáni-utca 14. sz. alatt. 2455

EGY elsőrendű biztosító társaságnál rendszeresített gyakornoki állás van üresedésben. 2461

**Eladás.**

A NAGYHEGYESEN 45 hold föld, gazdasági épületekkel eladó, vagy bérbe kiadó. Vighedvői Mihály-utca 57. számú ház eladó. Értekezhetni lehet Hajnal-utca 28. szám. 2406.

UJOSZTÁSÚ FÖLD (2 hold 425 öl) a városhoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár. 2026

TELEKY-utca 8. szám alatt egy jó karban lévő zongora jutányos áron eladó. 2355

EGÉSZEN ÚJ IRÓASZTAL, könyvszekrény és mindenféle szobabeli dísz tárgyak félárban eladók Magos-utca 13. 2332

Csinosan berendezett jó forgalmu

**Fűszerüzlet**

más vállalat miatt

**eladó**

Cím Móric-telep 20. 1415

**Sajtolt Szénát**

szállítok szeptember hó 30-áig Erdélyből a debreceni vasuti állomásra,

métermázsáját 7 koronáért.

A széna kitűnő I-ső osztályu minőségéről kezeskedem. Egyéb felvilágosítás

**Márton Gyula**

kereskedő urnál nyerhető.

Piac-utca 9. szám

**Szendró Sándor**

ajánlja legjobb gyártmányu

**Zongoráit és Pianóit**

valamint hegedűit.

Új és használt zongorák és pianók előnyös ár mellett bérbe adtnak.

Ugyszintén gramfonok és gramfon két oldalú Odeon lemezek nagy választékban kaphatók.

Javítás és hangolás kedvező árban eszközöltetik.

Szent-Anna-utca 3-ik szám.

**Kerestetik** egy szolid ifju, ki egy magántanuló leánykát vidéken az V. gymnasiumra előkészítene.

Az illetőnek ott kellene vidéken laknia a t nitási időszak alatt.

Ajánlatok, melyben világosan kitéendő, hogy az ajánlkozó teljes ellátáson kívül mennyi pénz fizetést kíván — e lap kiadóhivatalába intézendők. 1406

**Női ruha varró-termünk**

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

**Fülöp Sándor**

hirneves szabómestert nyertük meg, hol

Kabátokat, Angol Costümeket, Sétá-és Alkalmi ruhákat

saját szöveteinkből a legkényesebb igényeknek is megfelelően, rövid idő alatt jutányosan készítettünk.

**Bosznay J. és Társa**

női-dívatterme

DEBRECEN, Kossuth-u. 5.

**Szőnyeg vásár!**

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron

árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeinket**

Igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

**tetemesen leszállítva.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart. 1336

**Szabó Lajos Fiai cégnél**  
Debreczen.